

Tots hem perdut

ANTONI SEGURA

Catedràtic d'història contemporània de la Universitat de Barcelona.

EL PUNT, 30.05.07

El problema de fons és la manca de valors de referència i de pedagogia política. Els votants, de manera injusta en molts casos, perceben a la classe política com uns éssers obsessionats pel poder i no pas al servei de les necessitats

Com totes les nits electorals, la de diumenge no va ser una excepció. Després de lamentar el baix nivell de participació (el 53,8% a Catalunya i el 49,48% a Barcelona ciutat), les maquinàries dels partits s'apressaren a posar en relleu les seves victòries pírriques en un lloc o altre. La realitat, però, és tossuda i aquestes eleccions municipals, sens dubte, deixaran petjada. A pesar de l'increment del cens electoral, tots els partits han experimentat una forta davallada respecte a les municipals del 2003: 179.576 vots, el 16,3%, el PSC; 79.778, el 19,2%, ERC; 76.833, el 22,9%, ICV; 77.145, el 21,4%, el PP; i 67.218, el 8,5%, CiU. En conjunt, els cinc partits han perdut un total de gairebé mig milió de vots (480.550), la qual cosa representa una davallada conjunta del 16% respecte als vots obtinguts el 2003. Potser una mica menys, si considerem que algunes candidatures independents estaven en l'òrbita d'algun dels cinc partits considerats. En termes percentuals, només CiU se situa clarament per sota la mitjana de pèrdues, gràcies fonamentalment als bons resultats de Xavier Trias a Barcelona a pesar de la poca ajuda que va rebre durant la campanya dels principals dirigents de la federació, mentre que els tres partits més petits experimenten les pèrdues més importants (sempre entorn o per damunt del 20%). Paradoxalment, el PSC amb menys vots que el 2003 obté més poder territorial i controla ara el poder municipal a les quatre capitals catalanes. En definitiva, una onada més del cicle a la baixa participació que es va obrir amb el referèndum de l'Estatut (juny del 2006), va continuar amb les eleccions al Parlament de Catalunya (novembre del 2006) i s'ha accentuat amb les eleccions municipals de diumenge passat.

Les causes d'aquesta elevada abstenció cal cercar-les en el creixent divorci entre les necessitats i les preocupacions dels ciutadans i el discurs de la classe política i dels mitjans de comunicació tancats en una bombolla autista que s'allunya cada cop més dels interessos dels votants. Desencís, perquè els projectes polítics

tenen poc de novetat i, sovint, exigeixen considerables esforços per gairebé no res (només cal recordar que l'Estatut, retallat al Parlament de Madrid, aprovat després en referèndum a Catalunya, encara està pendent d'una altra possible retallada per part del Tribunal Constitucional). Desencís, perquè els transports de rodalies no funcionen, l'aeroport del Prat es fa petit (malgrat l'ampliació amb una nova terminal en construcció), els habitatges són inassequibles per a un jovent mileurista que, a més, freqüentment té el treball en precari malgrat haver fet un considerable esforç de formació, la gent gran pateix per arribar a fi de mes amb unes pensions que són un insult a tota una vida de treball i, *last but not least*, una creixent percepció d'inseguretat davant la immigració que no descansa en causes reals, però que ha estat prou ben alimentada per interessos perversos i electoralistes.

El problema de fons és la manca de valors de referència i de pedagogia política. Els votants, de manera injusta en molts casos, perceben la classe política com uns éssers obsessionats pel poder i no pas al servei de les necessitats d'aquells que els voten. D'alguna manera, és com si s'hagués invertit el discurs: són els votants els que s'han d'adaptar a les necessitats i els arguments electorals dels partits (a Espanya, el PP ha aconseguit marcar l'agenda d'aquestes passades eleccions amb el tema de les llistes electorals de l'esquerra abertzale, la qual cosa interessa ben poc a tots aquells que elegien alcaldes pels seus municipis o presidents per a la seva comunitat) i no pas aquests els que han de respondre a les necessitats d'aquells.

La conseqüència de la baixa participació és la creixent fragmentació del poder municipal que, en molts casos, obligarà a aliances impossibles i la reaparició de l'extrema dreta en alguns consistoris que, amb l'ajuda inestimable dels discurs del PP (a Badalona, per exemple) i del líder de l'oposició (en el cas del gihadisme a Catalunya), han trobat el forat ideal per colar un missatge xenòfob i intolerant prenyat de valors totalitaris i antidemocràtics. Així, en setze ajuntaments (amb entre 11 i 25 regidors) hi haurà representades set o vuit opcions electorals. En sis d'aquests municipis el percentatge d'abstenció supera la mitjana catalana i en tres, l'abstenció se situa entorn d'aquesta mitjana. D'altra banda, plataformes amb un clar tuf xenòfob haurien obtingut més de 12.000 vots (el 0,43% del total) i 17 regidors, mentre apareixen també candidatures crítiques amb algunes

de les forces tradicionals. Finalment, Ciutadans-Partido de la Ciudadanía, abandonats per la *Brunete mediàtica* i pels seus progenitors, no confirma els resultats obtinguts a les eleccions al Parlament de Catalunya tot i haver obtingut 67.315 vots (el 2,35% del total) i 13 regidors.

En conclusió, potser ha arribat el moment de modificar el sistema electoral i l'actitud dels partits per tractar de combatre l'abstenció, perquè amb aquests resultats tots hi sortim perdent i molts ajuntaments resulten ingovernables o es presten a pactes contra natura.